Република Северна Македонија · Republika e Maqedonisë së Veriut
МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА MINISTRIA E DREJTËSISË
БИРО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ПРЕД ЕВРОПСКИОТ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА
BYROJA PER PERFAQESIMIN E REPUBLIKES SE MAQEDONISE SE VERIUT
PARA GJYKATES EVROPIANE PER TE DREJTAT E NJERIUT
Бр.-Nr. 0102-168/1
26-08-2021 20 год.-viti
СКОПЈЕ / SHKUP

Република Северна Македонија

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

Биро за застапување на Република Северна Македонија

пред Европскиот суд за човекови права

СТРАТЕШКИ ПЛАН
2021-2023 ГОДИНА

Август , 2021

1. ВОВЕД

Бирото за застапување на Република Северна Македонија пред Европскиот суд за човекови права (Бирото), како орган на државната управа во состав на Министерството за правда, изготви Стратешки план за периодот 2021-2023 година.

Стратешкиот план на Бирото, дава јасен преглед на неговите основни карактеристики, надлежности и специфичности утврдени со Законот за застапување на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права и Законот за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права. Преку овој документ се дава посебен осврт на постигнатите резултати од 2019, 2020 и првата половина од 2021 година, кои Бирото подетално ги презентира во своите Годишни извештаи и Годишните извештаи за работата на Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на ЕСЧП. Истовремено, преку овој стратешки план се презентирани приоритетите и целите на Бирото кои според својата природа се од континуиран карактер.

2. МИСИЈА

Бирото за застапување на Република Северна Македонија пред Европскиот суд за човекови права ги застапува државните интереси на Република Северна Македонија во сите постапки пред Европскиот суд за човекови права и Комитетот на министри во процесот на надзор над извршувањето на одлуките на ЕСЧП.

3. ВИЗИЈА

Квалитетна одбрана на државата во постапките пред ЕСЧП и Комитетот на министри.

2. НАДЛЕЖНОСТИ НА БИРОТО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РСМ ПРЕД ЕСЧП

Со Законот за застапување на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права (*Службен весник на РМ, бр. 67 од 29.05.2009 година)* и Законот за измена и дополнување на Законот за застапување на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права *(Сл. Весник на РМ, бр.43 од 04.03.2014 година и бр.64 од 11.04.2018 година)* се уредуваат застапувањето, постапувањето и заштитата на интересите на државата пред Европскиот суд за човекови права, надлежноста, овластувањата, организацијата и раководењето со Бирото, како и други прашања кои се однесуваат на застапувањето и постапувањето на државата пред Европскиот суд за човекови права.

Бирото ги врши следниве работи:

- Ја претставува Република Северна Македонија во постапките пред Судот во случаите кога Република Северна Македонија е странка во споровите пред Судот;
- Обезбедува соработка на органите на Република Северна Македонија со Судот и со другите органи на Советот на Европа, по прашањата кои се однесуваат на застапување на Република Северна Македонија пред Судот;
- Подготвува одбрана и непосредно ја застапува Република Северна Македонија во постапките пред Судот;
- По предметите по кои постапува посредува во контактите на Судот со домашните судови и државните органи;
- По предметите по кои постапува, комуницира и презема дејствија за извршувањето на пресудите на Судот, кои се однесуваат на заштитата на човековите права во рамките на Советот на Европа;
- Врши увид во судските и управните предмети, како и во секоја друга документација на државните органи, согласно со закон;
- Ракува со класифицирани информации согласно со прописите за класифицирани информации;
- По предметите по кои постапува прибавува информации, објаснувања и мислења од домашните судови и државните органи, во име на Владата;
- Склучува спогодби за пријателско решавање на предметите пред Судот;
- Во име на Владата изјавува еднострана декларација;

- Врши постојана анализа на пресудите и праксата на Судот по однос на заштитата на човековите права и слободи загарантирани со Европската конвенција за заштита на човековите права и основните слободи и за тоа ги известува домашните судови и државните органи;
- Изготвува препораки за можни постапувања на домашните судови и државните органи заради извршување на одлуките на Судот во случај на констатирана повреда на Конвенцијата од страна на домашните судови и државни органи;
- Се грижи за обезбедување на усогласеност на домашното законодавство со стандардите на Конвенцијата и праксата на Судот;
- Го следи остварувањето на обврските на домашните судови и државни органи кои произлегуваат од одлуките на Судот при констатирани повреди на Конвенцијата од страна на домашните судови и државни органи;
- Ја информира Владата за текот на постапките кои се водат против Република Северна Македонија пред Судот;
- За извршувањето на пресудите донесени од Судот, во координација со Министерството за надворешни работи, доставува информации до Комитетот на министри при Советот на Европа, за преземените мерки од Република Северна Македонија;
- Учествува во работата на состаноците на Комитетот на министри кога се разгледуваат преземените мерки за извршување на пресудите на Судот од страна на Република Северна Македонија;
- По потреба на Владата и предлага формирање на стручни тимови за подготовка на одбраната и застапувањето на Република Северна Македонија во постапките пред Судот;
- Соработува со Академијата за обука на судии и јавни обвинители и нивни заменици, во постојаната едукација на судиите, јавните обвинители, адвокатите и другите правни професии, заради извршување на пресудите и примена на праксата на Судот како извор на право и
- врши и други работи утврдени со закон.

Согласно Законот за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права (Сл. Весник на РМ бр.67/09 од 29.05.2009 година) и Законот за изменување на законот за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права (Сл. Весник на РМ, бр.43 од 04.03.2014 година и бр.64 од 11.04.2018 година) Бирото е задолжено да ги врши

стручните и административните работи на Меѓуресорската комисија формирана за целите на следење на извршувањето на одлуките на Европскиот суд за човекови права, донесени по предметите против државата. Комуникацијата со Комитетот на министри, кој на ниво на Совет на Европа е задолжен за надзор над извршувањето на пресудите и одлуките на ЕСЧП, остана резервирана за Бирото, во чија надлежност, меѓудругото е не само организација, подготовка и поддршка на работата на Меѓуресорската комисија, туку и изготвувањето на акционите планови и извештаи и нивно доставување до Комитетот на министри.

3. СТРУКТУРА НА БИРОТО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РСМ ПРЕД ЕСЧП

Бирото, согласно актуелниот Правилник за систематизација на работните места, е организирано во три сектори и шест одделенија.

Во продолжение е даден **органограм** на Бирото:

4. СПЕЦИФИЧНОСТИ НА БИРОТО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РСМ ПРЕД ЕСЧП

Бирото е орган на државната управа во состав на Министерството за правда кое ги застапува интересите на Република Северна Македонија во постапките пред ЕСЧП, врши координација на извршувањето на одлуките и пресудите на ЕСЧП од страна на државата во соработка со Комитетот на Министри при Советот на Европа во постапката за надзор над извршувањето на одлуките и пресудите на ЕСЧП.

Квалитетната и ефикасна работа на Бирото зависи и се потпира на ефикасната и квалитетна соработка со домашните институции (судовите, обвинителството, органите на државната управа, но и останатите институции во државата, вклучително и Собранието на Република Северна Македонија) на чие сторување или несторување се во фокусот на поднесените апликации против државата пред ЕСЧП. Дополнително, соработката со останатите институции во системот на државата е и клуч за брзо и ефикасно извршување на одлуките на ЕСЧП, особено од аспект на преземање на сите активности во насока на извршување на одлуките, што зависи од природата и причините за констатираната повреда на ЕКЧП во секој поединечен случај.

Бројот на поднесени апликации против РСМ пред ЕСЧП е голем и бројот на апликации и сложеноста на предметите е во постојан раст. За очекување е ваквиот тренд да продолжи и понатаму имајќи предвид дека сè повеќе субјекти бараат меѓународно правна заштита на своите основни слободи и права од причина што таквата заштита не можат ефикасно да ја остварат во Република Северна Македонија, иако државата е примарно одговорна за пружање на таквата заштита.

Правните ставови кои ЕСЧП ги изнесува во пресудите и одлуките на ЕСЧП го унапредуваат правниот поредок и управната и судската пракса во државата и укажуваат на областите кои треба да се хармонизираат со одредбите на ЕКЧП. Во тој процес Бирото е врската помеѓу државата и нејзините институции и ЕСЧП, а во постапката за надзор над извршувањето на одлуките и пресудите на ЕСЧП, Бирото е врската помеѓу државата и нејзините институции и Комитетот на министри при Советот на Европа.

5. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2019 ГОДИНА

Во 2019 година ЕСЧП постапувал по вкупно **257** апликации во однос на Република Северна Македонија, од кои **246** биле прогласени за недопуштени или тргнати од листата на предмети.

На одговор до државата во истиот период беа доставени **44** апликации.

Во истиот период, од страна на ЕСЧП, беа донесени вкупно **12 пресуди** против државата, со кои беа констатирани повреди на ЕКЧП и **16 одлуки** кои се однесуваа на 19 апликации.

Во текот на 2019 година Меѓуресорската комисија одржа седница на 26.09.2019 година на која беа разгледувани мерките за извршување на 12 пресуди донесени од страна на ЕСЧП и седница на 09.10.2019 на кои беа разгледувани мерките за извршување на 7 пресуди донесени од страна на ЕСЧП, а кои произлегуваат од апликации поднесени до Судот против државата.

Во текот на 2019 година Комитетот на министри донесе **26** финални резолуции со кои го затвори извршувањето на вкупно **16** предмети.

Во текот на 2019 година Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП достави **19** акциони планови/извештаи за вкупно **25** предмети.

На крајот од 2019 година пред Комитетот на министри под надзор на следење на процесот на извршување останале вкупно **35** предмети против РСМ, од кои 14 се водечки случаи.

Во текот на месец јули 2019, Бирото изврши промена на актите за внатрешна организација и систематизација, согласно кои во Бирото се систематизирани 3 сектори и 6 одделенија. По промената на актите за внатрешна организација и систематизација, кон крајот на годината беше распишан оглас за 6 вработувања (5 правници и 1 помлад референт (архивар)). Постапката по распишаниот оглас продолжи во 2020 година.

Бирото ја заврши 2019 со само еден вработен на неопределено време.

6. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2020 ГОДИНА

Во 2020 година ЕСЧП постапувал по вкупно **300** апликации во однос на Република Северна Македонија, од кои **277** биле прогласени за недопуштени или тргнати од листата на предмети.

На одговор до државата во истиот период беа доставени **139** апликации.

Во истиот период, од страна на ЕСЧП, беа донесени вкупно **14 пресуди** против државата, со кои беа констатирани повреди на ЕКЧП и **13 одлуки** кои се однесуваа на 33 апликации.

Во текот на 2020 година Меѓуресорската комисија одржа седница на 8 јули 2020 година, на која беа разгледувани мерките за извршување на 17 пресуди донесени од страна на ЕСЧП, а кои произлегуваат од апликации поднесени до Судот против државата.

Во текот на 2020 одина Комитетот на министри донесе **11** финални резолуции, со кои беа затворени вкупно 10 предмети.

Во текот на 2020 година Бирото поднесе **10** акциони планови и **7** акциони извештаи, за вкупно 29 предмети.

На крајот од 2020 година пред Комитетот на министри под надзор на следење на процесот на извршување останале вкупно **40** предмети против државата, од кои 15 се водечки случаи.

Во текот на месец февруари 2020, Бирото делумно ги реализираше вработувањата кои беа барани со распишаниот оглас кон крајот на 2019, така што во Бирото беа вработени 5 правници, додека распишаниот оглас за помлад референт (архивар) не беше реализиран, поради отсуство на кандидати кои ги исполниле критериумите за избор.

Бирото ја заврши 2020 со 6 вработени правници на неопределено време.

7. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2021 ГОДИНА[1]

Во текот на 2021 година, заклучно со крајот на јули 2021 година, ЕСЧП до државата на одговор достави вкупно **11** апликации.

[1] заклучно со крајот на јули 2021 година

Во истиот период, ЕСЧП постапувајќи по предмети иницирани против државата, во периодот до јули 2021 година, донесе вкупно **5** пресуди, со кои беа констатирани повреди на ЕКЧП и **17** одлуки кои се однесуваа на вкупно 77 апликации.

Во релевантниот период Меѓуресорската комисија одржа седница на 20 мај 2021 година, на која беа разгледувани мерките за извршување на 19 пресуди донесени од страна на ЕСЧП, а кои произлегуваат од апликации поднесени до Судот против државата.

Заклучно со крајот на јули 2021 година, Бирото достави 4 акциони планови/извештаи кои се официјално објавени и тековно работи на неколку акциони планови/извештаи на предмети чие извршување не е завршено, а кои не се официјално објавени.

Бирото во текот на месец јули распиша оглас за пополнување на работните места Раководител на сектор за финансиски прашања и други административни работи и Помлад референт (архивар). Постапката по распишаниот оглас е во тек.

8. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА БИРОТО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РСМ ПРЕД ЕСЧП

- Застапување на интересите на Република Северна Македонија во постапките пред Европскиот суд за човекови права. Бирото за застапување ќе цели кон квалитетна одбрана на државата во постапките пред ЕСЧП, со што ќе допринесе за поквалитетни одлуки на ЕСЧП;

- Застапување на интересите на Република Северна Македонија пред Комитетот на министри во однос на извршувањето на пресудите и одлуките на ЕСЧП. Ефиксана координација на извршувањето на пресудите и одлуките на ЕСЧП ќе биде еден од врвните приоритети на Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП. Ефикасното и брзо извршување на одлуките на ЕСЧП на национално ниво придонесува кон намалување на бројот на апликации пред ЕСЧП против државата, а кон истата цел допринесува и усогласувањето на домашното законодавство, јавните политики и на управната и судската пракса, со стандардите на ЕКЧП;

- Зајакнување на соработката со домашните институции (судовите, обвинителството, органите на државната управа, но и останатите институции во државата, вклучително и Собранието на Република Северна Македонија);

- Подигнување на јавната свест за ЕКЧП и работата на ЕСЧП;

- Зајакнување на човечките капацитети на Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП. Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП е тесно специјализиран орган на државата кој секојдневно ги брани државните интереси пред ЕСЧП како меѓународен суд и има дополнителни надлежности. Единствено силно Биро за застапувње на РСМ пред ЕСЧП кое оптимлано ќе ги обезбеди условите за остварување на задачите на застапување на државните интереси (првенствено преку обезбедување на доволно кадровски капацитети кои располагаат со потребното стручно и специфично знаење и искуство) како и позиционирањето на Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП во внатрешниот правен систем на начин кој обезбедува и овозможува реално остварување на негови надлежности во сите сфери на дејствување за кој е основан, ќе доведе до намалување на бројот на предмети пред ЕСЧП против РСМ, а на тој начин и до поголемо почитување и поквалитетна заштита на човековите права во државата и конечно до заштеда во државниот Буџет.